

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet

SHK:s bedömning av rekommendationssvar från regeringen och Regeringskansliet

Statens haverikommission (SHK) publicerade den 29 januari 2019 en slutrapport (RO 2019:01) om räddningsinsatser med Sjöfartsverkets helikoptrar. I rapporten riktade SHK tre säkerhetsrekommendationer till regeringen och en till Regeringskansliet (dåvarande Näringsdepartementet – numera Infrastrukturdepartementet).

Säkerhetsrekommendationerna avsåg behovet av föreskrifter avseende sjöräddningstjänst, behovet att se över sekretesskyddet för information på ljud- och färdregistratorer inom statsluftfarten, behovet av en översyn av dimensioneringen av Sjöfartsverkets helikopterverksamhet samt behovet av åtgärder för att bättre analysera EU-instrument på luftfartsområdet.

Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) har besvarat samtliga nu nämnda säkerhetsrekommendationer och anför att de kommer att ligga till grund för fortsatta överväganden inom Regeringskansliet.

SHK har en skyldighet att följa upp de svar som lämnas med anledning av myndighetens säkerhetsrekommendationer. Inom luftfartsområdet följer det uttryckligen av artikel 18.2 Europaparlamentets och rådets förordning 996/2010 om utredning och förebyggande av olyckor och tillbud inom civil luftfart att SHK ska underrätta mottagaren av en säkerhetsrekommendation om svaret på denna är tillfredsställande eller ej.

Ett av syftena med SHK:s säkerhetsrekommendationer är att de ska ligga till grund för fortsatta överväganden hos mottagaren. Rekommendationerna är inte bindande utan syftar till att uppmärksamma säkerhetsförhållanden som SHK anser bör åtgärdas för att höja säkerheten inom det aktuella området. Det ankommer på mottagaren av säkerhetsrekommendationerna att göra de närmare överväganden som behövs för att avgöra vilka åtgärder som är mest lämpliga att vidta för att åstadkomma den eftersträlvade säkerhetsförbättringen.

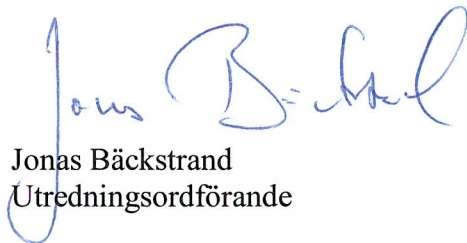
SHK tolkar bestämmelserna om uppföljning av säkerhetsrekommendationer på så sätt att för att en rekommendation ska anses besvarad på ett tillfredsställande sätt bör svaret vara adekvat i förhållande till den berörda rekommendationen och det bör ange eventuella åtgärder som har vidtagits eller som planeras att vidtas. Be-

träffande framtida åtgärder som kan kräva noggranna överväganden eller avvägningar av andra intressen bör åtminstone någon form av viljeinriktning anges i rekommendationssvaret.

Regeringen är ett politiskt organ. Regeringskansliet kan både betraktas som en myndighet och som ett beredningsorgan åt regeringen och det är politiskt styrt. De särskilda förhållanden som gäller bl.a. beträffande processer för beredning av ärenden och beslutsfattande medför att det inte kan ställas samma krav på hur utförliga svar om framtida åtgärder som kan lämnas på SHK:s säkerhetsrekommendationer som när det gäller förvaltningsmyndigheter i övrigt. För att SHK ska kunna anse att ett rekommendationssvar är tillfredsställande bör man av svaret åtminstone kunna bilda sig en uppfattning av om mottagaren av rekommendationen delar den problembild som redovisats i slutrapporten och som ligger till grund för den aktuella rekommendationen.

SHK har noterat att Infrastrukturdepartementet har remitterat en framställan från Transportstyrelsen om ändring i luftfartslagen (2010:500), luftfartsförordningen (2010:770) samt i offentlighets- och sekretesslagen (I2019/00525/TM). I promemorian föreslås bl.a. ett utökat sekretesskydd för ljudregistratorer inom civil luftfart. Även om någon lagändring i frågan ännu inte kommit till stånd får det mot denna bakgrund anses tillfredsställande att ett arbete med sådana åtgärder som åsyftas i SHK:s säkerhetsrekommendation har inletts. I denna del (RO 2019:01 R2) får därför rekommendationssvaret anses tillfredsställande. (Avslutad – tillfredsställande svar)

Beträffande övriga säkerhetsrekommendationer konstaterar SHK att Regeringskansliet uppgett att dessa kommer att ligga till grund för fortsatta överväganden. Redan härigenom får rekommendationerna anses delvis omhändertagna. Emellertid anges det i svaret inte någonting i övrigt om hur eller när dessa överväganden avses att göras eller om man i grunden delar den problembild som redovisas i slutrapporten. SHK kan därför inte bedöma att rekommendationerna till fullo är omhändertagna. SHK avslutar ärendet och bedömer att säkerhetsrekommendationerna RO 2019:01 R1, R3 och R4 är delvis omhändertagna. (Avslutad – delvis tillfredsställande svar)



Jonas Bäckstrand
Utredningsordförande